

Llatinització *versus* normalització

Andreu Salom Mir

Els processos sociolingüístics pels quals passa una llengua amb problemes d'ús normal en el seu propi territori poden ésser, d'antuvi, envitricollats; però, malgrat tot, sempre responen a un mateix factor unívoc: la seva situació funcional respecte a l'ús que se'n fa en una societat determinada i en un temps concret, atesos els condicionaments històrics pertinents. En aquest sentit, les circumstàncies polítiques són determinants perquè una llengua pugui esdevenir d'ús quotidià tant en els caires formals com en els informals.

En el cas català, bé sabem que hi ha moltes coses de la vida quotidiana que són impossibles de fer en català, o gairebé, com ara ésser atès sempre en aquesta llengua per les forces de seguretat, poder ésser-hi jutjat o fer-hi una declaració, llegir-hi un prospecte d'un medicament, o simplement veure-hi un film al cinema.

La llengua catalana no està bé ni de salut política, ni de salut social, ni de salut lingüística. Una llengua cada cop més interferida fonèticament, morfològicament i sintàcticament és una llengua ferida, una llengua malalta. La pèrdua de registres col·loquials, que són els que mantenen una llengua viva al carrer, i que la fan percebre com a útil entre la gent, ha esdevingut, ja, fefaent i dramàtica. El jovent pot saber

escriure un text de ciències socials, o qualsevol altre text de caire formal en català, però, ai las!, segurament no sap fer servir mots vulgars i frases fetes genuïnament catalanes, ni fer-ne bons acudits... i es veu impel·lit a passar-se al castellà.

Resta servit, doncs, el procés de llatinització, en què una llengua té un prestigi com a llengua d'ús formal, en esdeveniments culturals, però que ha perdut, o està perdent, els àmbits d'ús en què són utilitzats els registres col·loquials, que passen a ser vehiculats en llengua castellana. I sembla com si no passés res, com si el català ja fos una llengua

normal, quan estam, realment, molt lluny d'esser-ho. Queda dit.■

La llengua catalana no està bé ni de salut política, ni de salut social, ni de salut lingüística.
